

MEDISCH CENTRUM
KINDERWENS
VRUCHTBAARHEIDSONDERZOEK, IVF EN SPERMABANK

Behandelingen met donorsperma

De doelstelling van het Medisch Centrum Kinderwens is hulp te bieden aan vrouwen en paren, die ongewenst kinderloos zijn en voor wie een zwangerschap via de 'normale weg' niet of niet meer mogelijk is. Eén van de mogelijkheden om een zwangerschap tot stand te brengen is een inseminatie met donorsperma. In ons centrum voeren wij de behandelingen met donorzaad uit in de vorm van Intra Uteriene Inseminatie (IUI-D) en In Vitro Fertilisatie (IVF-D). Deze folder zal gaan over behandelingen met donorzaad en de behandelvorm IUI-D. Voor de medische informatie over IVF verwijzen wij u naar de IVFICSI folder.

De volgende groepen vrouwen kunnen in aanmerking komen voor behandelingen met donorzaad:

- Vrouwen, van wie het sperma van de partner van onvoldoende kwaliteit is.
- Vrouwen van wie de partner een dominant overerfelijke aandoening heeft, of wanneer er sprake is van dragerschap bij beide partners.
- Lesbische vrouwen met een vaste relatie
- Alleenstaande vrouwen ouder dan 33 jaar

Wat gaat er aan de behandeling vooraf?

Allereerst komt u voor een intakegesprek. Indien u een partner heeft dient deze bij het gesprek aanwezig te zijn. In het intake gesprek bespreken wij uw beweegredenen om voor een donorbehandeling te kiezen en evalueren wij uw gezondheid en menstruele cyclus. Ook bespreken wij uw wensen ten aanzien van de donor en geven wij u meer informatie over het verloop van de behandeling. Het is prettig als u zich vooraf al wat verdiept in thema's als fertiliteitbehandelingen en het donorbeleid in Nederland. Verderop in de folder vindt u adressen en websites van verschillende organisaties

Tijdens het intakegesprek worden een aantal afspraken met u gemaakt:

- Om het juiste moment van de eisprong te kunnen bepalen wordt uw cyclus geëvalueerd. Soms is het nodig een aantal hormoonbepalingen te doen d.m.v. van een bloedafname. Het komt ook voor dat verder onderzoek gedaan wordt als er aanwijzingen zijn voor fertiliteitbelemmerende factoren, dit kan bijvoorbeeld een eileideronderzoek zijn.
- Voor het "matchen" van de meest geschikte donor voor u wordt een uitgebreide vragenlijst ingevuld en een aantal bloedonderzoeken gedaan, zoals bijvoorbeeld de Bloedgroep en Rhesus factor.

In verband met een beperkte voorraad donorzaad is er na het intakegesprek een wachttijd. In die tijd worden ook de eventuele verdere onderzoeken gedaan. U hoort spoedig na de intake of er een donor voor u beschikbaar komt en op welke termijn dit zal zijn. Na de wachttijd wordt u voor een startgesprek uitgenodigd. Tijdens het startgesprek krijgt u informatie over de praktische gang van zaken tijdens de behandeling, het bepalen van het moment van de eisprong (door middel van urinetesten of echo's) en krijgt u indien nodig medicatie voorgeschreven. Na dit gesprek kunt u starten met de behandeling.

Hoe gaat de IUI in zijn werk?

Intra-Uteriene Inseminatie is een vorm van inseminatie waarbij zaadcellen rechtstreeks in de baarmoederholte ingebracht worden. De IUI vindt plaats rond het moment van de eisprong waarna de zaadcellen zelf hun weg vinden naar de eileiders waar de bevruchting kan plaatsvinden.

Met behulp van een speculum wordt de baarmoedermond zichtbaar gemaakt. Een dun slangetje wordt via de baarmoedermond in de baarmoeder ingebracht en hierdoor wordt het sperma in de baarmoeder geïnsemineerd. De IUI gaat gemakkelijker als uw blaas ongeveer half gevuld is. Daardoor wordt de baarmoeder naar achteren gedrukt en komt zo in het verlengde van de baarmoederhals te liggen. De gehele behandeling duurt niet meer dan enkele minuten en wordt zelden als pijnlijk ervaren.

Het opwerken van zaad voor de IUI

Voor een IUI wordt zaad gebruikt dat door ons laboratorium is bewerkt. De bewerking duurt ongeveer anderhalf uur en houdt onder meer in dat de goed beweeglijke zaadcellen geconcentreerd worden in een kleine hoeveelheid kweekmedium. Dode zaadcellen en prostaatvocht worden tijdens de bewerking verwijderd. Hiermee wordt het natuurlijke proces zoveel mogelijk benaderd: alleen de beweeglijke zaadcellen zijn in staat de eileiders te bereiken. Door het prostaatvocht te verwijderen wordt ook de kans op krampen als gevolg van de inseminatie verminderd.

Het juiste tijdstip bepalen

De IUI vindt plaats rond het moment van de eisprong. Er zijn verschillende methoden om dit moment zo nauwkeurig mogelijk vast te stellen.

In de natuurlijke cyclus (zonder medicijnen) kan de eisprong voorspeld worden door het vaststellen van de LH piek; de stijging van het Luteïniserend Hormoon dat de eisprong in gang zet. Dit kan middels een urinetest of een bloedonderzoek.

Soms wordt ervoor gekozen de IUI te ondersteunen met een hormoonbehandeling. Dit noemt men een gestimuleerde cyclus. De toediening van deze hormonen kan in de vorm van tabletten of injecties. Het verloop van een hormoonbehandeling controleren wij regelmatig door middel van echo's en eventueel hormoonbepalingen.

De donoren

Spermadonoren melden zich vrijwillig omdat zij zich betrokken voelen bij de problemen rond ongewenste kinderloosheid. Een donor heeft een aanmeldingsgesprek met een van onze artsen, waarbij zijn lichamelijke en geestelijke gezondheid aan de orde komt en of er erfelijke aandoeningen in zijn familie voorkomen. Door deze screening is de kans dat de donor een erfelijke ziekte kan overdragen zeer klein. Ook worden bloed en sperma van donoren onderzocht, met name om AIDS en andere seksueel overdraagbare aandoeningen uit te sluiten. Omdat pas met een tweede bloedtest na zes maanden zeker kan worden gesteld dat een donor m.n. AIDS-vrij is, wordt zijn sperma ingevroren tot de uitslag van die tweede test bekend is. Iedere zes maanden worden de onderzoeken op geslachtsziekten en AIDS herhaald. Dankzij deze regelmatige controles is een besmetting met het AIDS virus en ook met andere geslachtsziekten bijzonder klein, maar niet geheel uitgesloten.

Voor de duidelijkheid wijzen wij hier nog eens op het vrijwillige karakter van het donorschap wat als gevolg heeft, dat een donor nóóit beschouwd kan worden als de vader van het kind (hoewel hij de biologische vader is). De donor krijgt geen informatie over de identiteit van de bij ons behandelde vrouwen.

De 'Wet registratie donorgegevens kunstmatige bevruchting'.

Sinds mei 2002 is er een wet die de registratie van donorgegevens regelt. Wij zijn verplicht naam, geboortedatum en adres van degene die na inseminatie zwanger wordt en de gegevens van de betrokken donor, aan te leveren aan de Stichting Registratie Donorgegevens die door de Overheid daarvoor is opgericht. Donoren moeten in principe bereid zijn hun identiteit prijs te geven zodra een kind, dat na inseminatie met hun sperma geboren is en 16 jaar is, daarom vraagt. Men moet dit verzoek indienen bij deze Stichting. Op het moment dat een kind met die vraag komt, kan een donor toch een met redenen omkleed bezwaar aantekenen. Uiteindelijk beslist dan de rechter. In deze wet is ook bepaald dat vanaf juni 2004 geen sperma van anonieme donoren meer ingevroren mag worden voor gebruik bij inseminaties. Wel is het de klinieken nog toegestaan de bestaande voorraad ingevroren sperma te gebruiken. Voor actuele informatie verwijzen wij u naar de Stichting Registratie Donorgegevens: www.donorgegevens.nl

Eigen donor

Mogelijk wilt u behandeld worden met zaad van een donor die u zelf uitgezocht heeft. Daarvoor is het nodig dat het zaad bij ons ingevroren wordt. Ook voor de donor is een intakegesprek met de arts nodig. Na dit gesprek volgt een screening op seksueel overdraagbare aandoeningen. Het sperma wordt na invriezen minimaal 6 maanden in quarantaine geplaatst. Er is hierover een aparte folder verkrijgbaar. De wet 'Registratie Donor gegevens' is ook hier van toepassing. Voor de kosten van opslag verwijzen wij u naar de tarievenlijst.

Kans van slagen

De kans van slagen per cyclus is afhankelijk van uw leeftijd. De grootste vruchtbaarheidskansen van een vrouw liggen tussen het 23e en 32e levensjaar. Daarna neemt de kans langzamerhand af tot maar een paar procenten per cyclus na de 40^e verjaardag.

Na de eerste drie inseminaties is in onze kliniek gemiddeld ongeveer 30-40% van de vrouwen zwanger; bij vrouwen van rond de 30 ligt dit iets gunstiger, bij vrouwen van rond de 40 duidelijk ongunstiger.

Stoppen of doorgaan

Omdat een IUI behandeling zowel lichamelijk als geestelijk een behoorlijke belasting voor u kan zijn, is het goed dat u er vanaf het begin rekening mee houdt dat de behandeling niet altijd succesvol is en dat de gewenste zwangerschap kan uitblijven. Voor sommigen is het goed een bepaalde grens van tevoren vast te leggen, zoals een zekere periode of het bereiken van een bepaalde leeftijd. Anderen vinden het leggen van een grens misschien moeilijk omdat zij toch alles willen proberen. Schroomt u niet om deze problemen met ons te bespreken.

Hoe kunt u zich aanmelden

U kunt een afspraak maken bij het secretariaat op onderstaand telefoonnummer.

Tenslotte

In Nederland is er sinds de invoering van de wet Registratie Donorgegevens een tekort aan donorsperma ontstaan. Veel spermabanken hebben hun deuren gesloten. Onze instelling beschikt over een beperkte hoeveelheid donorsperma. Wij proberen die zo efficiënt mogelijk te benutten. Wij vragen uw hulp daarbij door tijdig aan te geven als u uw behandeling wilt onderbreken of stoppen. Komt u immers niet (meer) dan kunnen wij een ander in uw plaats behandelen.

Bereikbaarheid

Medisch Centrum Kinderwens

Elisabethhof 21 A
2353 EW Leiderdorp

telefoon: 071 5812300 (9.00 tot 12.30 en 13.30 tot 16.30)
Fax: 071 5812309
e-mail: info@mckinderwens.nl
website: www.mckinderwens.nl

Links:

Patientenvereniging Freya www.freya.nl
Stichting Registratie Donorgegevens www.donorgegevens.nl